

Bijlage I – Productbeschrijving Jeugd Wonen

Algemene uitgangspunten

Definitie directe en indirecte tijd:

Direct burger/cliëntgebonden tijd is de tijd waarin een behandelaar/begeleider, in het kader van de behandeling/begeleiding, contact heeft met de jeugdige burger of met familieleden, gezinsleden, ouders, partner of andere naasten (het systeem) van de burger/cliënt.

Onder direct gebonden tijd valt:

- Face-to-face contact;
- Telefonisch contact;
- Elektronisch contact via e-mail of internet (chatten, Skype, E-health etc.)

Dit betekent dat er alleen tijd geregistreerd kan worden als het contact in het kader is van het behandel/begeleidingsplan van de burger.

Indirect burger/cliëntgebonden tijd

Dit betreft indirecte tijd die de behandelaar/begeleider besteedt aan zaken rondom een contactmoment (de direct burger/cliënt gebonden tijd), maar waarbij de burger/cliënt (of het systeem van de burger/cliënt) zelf niet aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn:

- Activiteiten van niet-uitvoerenden (leidinggevenden, staf, administratie, management)
- Het maken en aanpassen van de planning
- het voorbereiden van een activiteit die specifiek voor de burger/cliënt gedaan wordt; verslaglegging in het kader van de activiteit (bijvoorbeeld rapportage);
- Een multidisciplinair overleg
- Rapporteren over de cliënt of eindverslaglegging van een behandeltraject.
- Cliëntgebonden reistijd

Let op

- Alle verrichtingen dienen binnen het volume van de beschikking plaats te vinden.
- Overhead / Administratieve- / Bedrijfsvoeringstaken zijn verdisconteerd in de tarieven.
- T.a.v. No show wanneer bij ambulante vormen van jeugdhulp door afwezigheid van de Cliënt de jeugdhulp niet kan worden geleverd, mag deze tijd gedeclareerd worden tot een maximum van 3x in de periode van 1 jaar.

Bijzondere kosten

Aanvullende bijzondere kosten zoals benoemd in de VNG handleiding pleegvergoeding ¹zijn in het tarief verwerkt. Er worden door de gemeenten onder de Jeugdwet geen aanvullende kosten buiten het geldende tarief vergoed.

Deze productbeschrijvingen vinden aansluiting bij het document bijzondere kosten Limburg, de hier in genoemde kosten zijn daarmee meegenomen in het berekende tarief.

Begeleiding/ ondersteuning thuisituatie

De basis vorm van begeleiding van het gezinssysteem vanuit de woonvoorziening om het gezinscontact te bevorderen en het oefenen met naar huis gaan, dan wel voorbereiding op zelfstandig wonen van de jeugdige horen bij de taken van de 24 uren voorziening. Deze zijn daarmee meegenomen in het berekende tarief.

---

¹ https://vng.nl/sites/default/files/publicaties/2016/201501_vng_handreiking-pleegvergoeding_def.pdf

Vervoer

Voor het product leefhuizen is er een vervoersopslag verwerkt in het tarief.

Het algemene uitgangspunt is wel dat de cliënt/het gezin wordt gestimuleerd om vanuit eigen kracht naar oplossingsmogelijkheden te zoeken om te voorzien in het vervoer van en naar de zorginstelling. Eventueel met ondersteuning van het netwerk. Indien een cliënt/gezin echt niet in zijn vervoer kan voorzien en het vervoer een onmisbaar onderdeel is voor het slagen van de jeugdhulp, zoekt de aanbieder samen met de cliënt/gezin naar andere mogelijkheden.

Pleegzorg
<p>Beschrijving</p> <p>Pleegzorg is een vorm van zorg waarin pleegouders het pleegkind verblijf, verzorging en vervanging van de oorspronkelijke opvoedingssituatie bieden. Dit gebeurt in combinatie met professionele begeleiding van het pleegkind, de pleegouders en de ouders door een hulpverleningsinstelling. Wanneer blijkt dat een kind niet thuis kan verblijven (of vanuit een verblijfsinstelling kan uitstromen), wordt altijd eerst gekeken naar de mogelijkheden van pleegzorg (ongeacht de leeftijd van de jeugdige).</p> <p>Het uitgangspunt van pleegzorg is dat de jeugdige indien mogelijk weer bij zijn of haar ouders gaat wonen. De mogelijkheden hiervoor worden voor ieder pleegkind afgewogen. Pleegzorg sluit nauw aan bij de inhoudelijke uitgangspunten van verblijf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pleegzorg draagt bij aan normaliseren; • De jeugdige wordt zoveel mogelijk in de buurt opgevangen waardoor het kind o.a. naar school kan gaan en kan participeren in het netwerk; • Er vinden zo min mogelijk wisselingen plaats (verhuizen van de jeugdige). <p>Als terugkeer naar huis niet mogelijk is biedt pleegzorg een permanent vervangende opvoedsituatie en wordt er gewerkt aan een goede relatie tussen ouders, pleegouders en pleegkind. Pleegouders kunnen in het sociale netwerk van het pleegkind en de ouders worden gezocht. Behalve familie behoren daartoe ook bekenden. Deze vorm van pleegzorg wordt ook wel 'netwerkpleegzorg' genoemd. Daarnaast zijn er geregistreerde pleegouders, ook wel 'bestandspleegouders' genoemd. Tot slot zijn er ook pleegouders die pleegkinderen tijdelijk opvangen om andere pleegouders/gezinsouders te ontlasten (zoals weekenden).</p>
<p>Doel</p> <p>Het doel van een pleegzorgplaatsing is het creëren van een zo normaal mogelijke gezinssituatie. In deze gezinssituatie kan het pleegkind zich op verschillende gebieden zo goed mogelijk ontwikkelen om terugkeer naar huis mogelijk te maken. Wanneer mogelijk gaat het kind naar school en heeft het een sociaal netwerk (vrienden, lokale activiteiten).</p> <p>Indien plaatsing naar huis niet mogelijk is, is het resultaat na het verblijven in een pleeggezin dat de jeugdige zelfredzaam is en zelfstandig kan wonen en participeren in de maatschappij.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De hulp is gericht op: <ul style="list-style-type: none"> ○ de jeugdige te volgen en ondersteunen in zijn ontwikkeling indien nodig; ○ de ouders te helpen om terugkeer naar huis mogelijk te maken; ○ de ondersteuning en screening van pleegouders; ○ een zorgvuldige matching tussen pleegouders en jeugdige. Daarbij dient rekening te worden met de behoeften van het kind, de samenstelling van het pleeggezin en de kwaliteiten van de pleegouders; ○ behoud en vergroten van de samenwerking tussen ouders/voogd, pleegkind, pleegouders en hulpverlener.   • De jeugdhulpinstelling draagt zorg voor een vroege verbinding tussen een mogelijke ambulante aanbieder en het biologische gezin. • De pleegzorgbegeleider voert zijn/haar taak uit voor het pleegkind en het pleeggezin en werkt daarbij op herstel/behoud met de contacten met de biologische ouders.
<p>Doelgroep</p>

In pleegzorg verblijven jeugdigen tot 21 jaar die om verschillende kind- en/of gezin gerelateerde redenen (zoals ernstige gedragsproblemen, opvoedingsproblemen, gezinsproblemen, of jeugdigen met een licht verstandelijke beperking) tijdelijk of langdurig niet bij de eigen ouder(s) kunnen opgroeien, maar wel kunnen functioneren in een gezinssituatie evt. met ondersteuning.

Expertise pleeggezin

Pleeggezin: De pleegouder hoeft geen opleiding sociale studies te hebben gehad. Pleegouder zijn is een nevenfunctie en betreft niet het hoofdinkomen van een pleegouder. Hiervoor ontvangen pleegouders een pleegoudervergoeding.

Zorgaanbieder: De directe pleegzorgbegeleiding heeft een relevante HBO opleiding met SKJ registratie. De directie pleegzorgbegeleider wordt ondersteund door een gedragswetenschappen (WO) die op de achtergrond betrokken is en consultatief is voor de pleegzorgwerker.

Funciemix & opleidingsniveau

De directe pleegzorgbegeleiding heeft een relevante HBO opleiding met SKJ registratie. De directie pleegzorgbegeleider wordt ondersteund door een gedragswetenschappen (WO) die op de achtergrond betrokken is en consultatief is voor de pleegzorgwerker.

Funciemix: HBO, SKJ-geregistreerd 95% - gedragswetenschapper (WO) 5%

Regiebehandelaar: WO

Inzet (duur/intensiteit)

De toegang dient bij inzet van het arrangement pleegzorg samen met cliënt/ouders en aanbieder af te spreken welke intensiteit en duur de pleegzorg waarschijnlijk heeft, zodat het maximaal aantal etmalen, binnen de looptijd van de toekenning, ingeschat kunnen worden. Deze afspraak dient aan te sluiten bij de doelstellingen die vastgelegd zijn in het gezinsplan (1G1P1R). Indien de jeugdige 16 jaar of ouder is wordt tevens een toekomstplan opgesteld. De aanbieder declareert alleen de daadwerkelijk ingezette etmalen.

- Pleegzorg betreft etmalen, dus 24/7.
- De pleegzorgwerker en gedragswetenschapper werken overdag tussen 7:00-18:00 uur (werkdagen).
- 24/7 telefonische beschikbaarheid in geval van nood voor de pleegzorgouders moet gefaciliteerd worden door aanbieder (zelf organiseren of ergens beleggen).

Ureninzet voltijd pleegzorg:

- Pleegouders : fulltime.
- Pleegzorgwerker: Begeleiding van ouders, kind en pleegouders, met uitzondering van de aanvullende specialistische hulp betreft gemiddeld 3,5 uur per 6 weken op jaarbasis gedurende kantoortijden 30 uur (directe cliënt contacttijd). De uren kunnen naar eigen inzicht over het jaar verdeeld worden.
NB: Bovenstaande beschrijving van taken die een pleegzorgorganisatie moet uitvoeren bevat zowel directe cliënt contacttijd als indirecte cliëntgebonden tijd, waarbij uitgegaan wordt van gemiddeld 1,25 uur per week (60 tot 70 uur per jaar in totaal)
- Gedragswetenschapper: Sporadisch consultatief.

Product specifieke kwaliteitseisen

Kenmerken

- De pleegzorgbegeleider heeft een relevante opleiding op hbo-niveau en is SKJ geregistreerd (norm van verantwoorde werktoedeling). Een gedragswetenschapper (wo niveau) is beschikbaar voor ondersteuning en consultatie.
- Aanbieder werkt volgens de Richtlijn pleegzorg.
- Aanbieder werkt volgens de methodiek Pleegzorg Limburg; zie hiervoor "Pleegzorg Limburg! Handboek Prima Pleegzorg".
- De opdrachtnemer stelt scholingsmogelijkheden beschikbaar voor pleegouders over werkzame methodieken en opvoedvaardigheden.
- Aanbieder beschikt over een pleegouderraad.
- Aanbieder draagt zorg voor juiste matching van cliënt en pleeggezin middels een zorgvuldig proces (bijvoorbeeld: voorbereiden, selectie, plaatsing)
- De norm voor het gemiddeld aantal pleegkinderen per pleeggezin is 4, afhankelijk van situatie van het pleeggezin en de ondersteuningsbehoefte van de (pleeg)kinderen. Er is een max van 6 pleegkinderen in totaal. Indien de eigen kinderen van de pleegouders ook in het gezin verblijven, is totale aantal kinderen (dus inclusief pleegkinderen) in het gezin nooit meer dan 8.

Pleegouders kunnen elkaar onderling uithelpen waar nodig- pleegouder netwerk organiseren Indien een jeugdige niet terug naar huis kan is het een permanent vervangende opvoedsituatie

Gezinshuizen

Beschrijving

Definitie

Een gezinshuis is een kleinschalige vorm van jeugdhulp - georganiseerd vanuit een natuurlijk gezinssysteem - waar gezinshuisouders volgens het 24x7 principe opvoeding, ondersteuning en zorg bieden aan bij hen in huis geplaatste kinderen en jongeren die tijdelijk of langdurig zijn aangewezen op intensieve en professionele hulpverlening als gevolg van beschadigende ervaringen en/of complexe problematiek.

Essentiële kenmerken gezinshuis

- De mogelijkheid om een jeugdige deel te laten nemen aan een gewoon gezinsleven evenals de continuïteit die de jeugdige geboden wordt en de geborgenheid en veiligheid die het gezinshuis biedt aan de jeugdige.
- De kleinschaligheid van een gezinshuis maakt een individuele benadering van de jeugdige mogelijk.
- De gezinshuisouders zijn als vaste opvoeders 24 uur per dag, 7 dagen per week aanwezig in het gezin.
- Een gezinshuis is gevestigd in een 'gewone' buurt waardoor kinderen op een normale manier kunnen meedoen in de maatschappij.

Hulp is gericht op:

- de jeugdige op een methodische wijze (sociale) vaardigheden te leren en gedragsalternatieven of gedragsinstructies aan te bieden
- de ouders te helpen om terugkeer naar huis weer mogelijk te maken
- de ondersteuning en screening van gezinshuisouders
- een zorgvuldige matching tussen gezinshuis en jeugdige
- de samenwerking gezinshuisouders, betreffende jeugdigen, biologische ouders, de betrokken gedragswetenschapper en hulpverlener
- de jeugdhulpinstelling draagt zorg voor een vroege verbinding tussen een mogelijke ambulante aanbieder en het biologisch gezin

Matchingsproces

Het matchingsproces tussen gezinshuis en kind is zeer belangrijk. Bij gezinshuizen die onder verantwoordelijkheid van een zorgaanbieder werken zorgt de zorgaanbieder voor de matching, waarbij de jeugdige actief wordt betrokken.

Bij zelfstandige gezinshuizen dient de verwijzer (GI/gemeente) en het gezinshuis gezamenlijk te komen tot een verstandige matching. Het opgestelde profiel van de gezinshuisouders is daarbij ondersteunend. De betrokken GW'er kan tevens ondersteunen hierin.

Toekomstplan

Indien de jeugdige 16 jaar of ouder is wordt tevens een toekomstplan opgesteld. Zes maanden voor de 18e verjaardag van de jeugdige wordt contact opgenomen met de toegang van de gemeente waar de jeugdige nu verblijft en waar de jeugdige gaat verblijven over de eventuele benodigde vervolg hulp.

Aansluiting bracheorganisatie of jeugdhulpaanbieder

Gezinshuizen zijn aangesloten bij de overkoepelende brancheorganisatie (Gezinshuis.com) of bij een andere instelling, waarmee de kwaliteit van de zorg en ondersteuning in de werkzaamheden zijn geborgd.

Doel	
<p>Het bieden van een vervangende gezinssituatie, die door de gezinswoningvorm, continuïteit en de extra pedagogische zorg, past bij de ontwikkelingsbehoefte van de jeugdige. Op methodische wijze leren de gezinshuisouders de jeugdige (sociale) vaardigheden en bieden ze gedragsalternatieven of gedragsinstructies aan.</p> <p>De jeugdige verblijft in een rustige, stabiele en veilige gezinsomgeving waarbij hij (indien nodig) tot aan volwassenheid zo gewoon mogelijk kan opgroeien. Bijzondere aandacht is er ook voor het bevorderen en in stand houden van contacten met (biologische) ouders, gezinsleden, familie en netwerk.</p> <p>Een gezinshuis kan ook specifiek worden ingezet voor de acute tijdelijke opvang van een kind waarbij de thuissituatie tijdelijk niet stabiel is (huisvestingsprobleem) maar waarvan het perspectief is dat het op termijn terug naar huis kan of waarvan het perspectief nog niet helder is (diagnose fase).</p>	
Doelgroep	
<p>Jeugdigen van 0 tot 23 jaar (verlengde jeugdwet) waarbij sprake is van ernstige gezins- en/of opvoedingsproblemen en waarbij het verblijf in het eigen gezin, het netwerk of een pleeggezin geen reële kans van slagen (meer) heeft of waarbij een geschikte pleegzorgplek niet beschikbaar is binnen een aanvaardbare termijn. Het betreft meestal jeugdigen met ontwikkelingsproblemen op verschillende gebieden.</p> <p>Doorgaans zijn kinderen in een gezinshuis al wat ouder en hebben ze verschillende plaatsingen achter de rug, waardoor zich een forse hechtingsproblematiek ontwikkeld heeft. In hun voorgeschiedenis is er veelal sprake van een opeenstapeling van traumatische gebeurtenissen.</p> <p>Bij de matching dient rekening gehouden te worden met de behoeften van het kind en de samenstelling van het gezinshuis en de kwaliteiten van de gezinshuisouders.</p>	
Expertise	
Kwaliteitseisen gezinshuisouder(s)	<ul style="list-style-type: none"> -Minstens één van de ouders heeft professionele ervaring met hulp/ondersteuning voor jongeren en een relevante, afgeronde HBO-opleiding en SKJ-registratie. Het is ook mogelijk dat deze ouder professionele ervaring heeft met hulp/ondersteuning voor jongeren en een afgeronde MBO4 opleiding in zorg en welzijn heeft en bezig is met een EVC-traject. Dit traject moet binnen 2 jaar na aanvang van het EVC-traject zijn afgerond en leiden tot een SKJ-registratie. - Sociale vaardigheden voor het onderhouden van informatieve contacten met (pleeg)ouders, familie, scholen, externe instanties e.d. - Pedagogische en vaardigheden voor het in een gezinssituatie begeleiden van jeugdigen, waarbij zowel betrokkenheid en responsiviteit, als gedrag corrigerend handelen van belang zijn. -Schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid o.a. voor het opstellen van gedragsbeschrijvingen en het rapporteren van bevindingen -Probleemoplossend vermogen.
Ondersteuning gezinshuisouder	De begeleiding van de gezinshuisouders wordt geleverd via de jeugdhulpaanbieder waar deze voor werkt.

	<p>Ieder gezinshuis heeft een gezinshuiswerker tot hun beschikking. Deze ondersteunend medewerker (begeleider) heeft minimaal een HBO-opleiding en een SKJ- registratie.</p> <p>-De betrokkenheid van een gedragswetenschapper (WO) is ondersteunend en vaak consultatief. Ook deze is SKJ of BIG-geregistreerd.</p>
Vergoeding gezinsouder	<p>Gemeenten vergoeden maximaal één gezinsouder. Dit is tevens de ouder die een afgeronde Hbo-opleiding + SKJ-registratie heeft (of MBO4 met doorlopen EVC-traject, zoals hierboven uitgelegd). Deze gezinshuisouder kan dus ook geen andere (betaalde) functie binnen de gezinshuisorganisatie vervullen.</p>
Functiemix & opleidingsniveau	
HBO, SKJ-geregistreerd 90% - Gedragswetenschapper (WO) 10%	
Inzet	
<ul style="list-style-type: none"> - De gedragswetenschapper is elke week gemiddeld 10 minuten per jeugdige per gezin beschikbaar voor het gezinshuis. - De gezinshuiswerker is elke week gemiddeld anderhalf uur per jeugdige beschikbaar voor het gezinshuis. - De gezinshuisouder is in principe 24/7, 365 dagen per jaar beschikbaar voor de zorg en opvoeding van de jeugdige (uitgezonderd de vrije dagen waar zij recht op hebben, altijd na overleg met de gezinshuiswerker en met uitzondering van de schooltijden of uren dat aan daginvulling wordt deelgenomen waarbij de jeugdige dus niet in het gezinshuis aanwezig is) <p>Maximaal aantal kinderen</p> <p>De norm voor het gemiddeld aantal kinderen per gezinshuis is 4, afhankelijk van situatie van het gezinshuis en de ondersteuningsbehoefte van de kinderen. Er is een max van 6 kinderen in totaal. Indien de eigen kinderen van de gezinsouders ook in het gezin verblijven, is totale aantal kinderen (dus inclusief gezinskinderen) in het gezin nooit meer dan 8.</p> <p>Duur is afhankelijk van het profiel gezinshuis en problematiek jeugdige.</p>	
Productspecifieke kwaliteitseisen	
<ul style="list-style-type: none"> - De inspectie beoordeelt gezinshuizen op basis van het landelijk kwaliteitskader - Het gezinshuis voldoet aan en wordt gemonitord binnen het gehanteerde kwaliteitssysteem van de verantwoordelijke jeugdhulpaanbieder. - Aanbieder werkt volgens het landelijk kwaliteitskader gezinshuizen. <ul style="list-style-type: none"> • De aanbieder voldoet aan de “Kwaliteitscriteria Gezinshuizen; Kwaliteit van jeugdhulp in professionele gezinsvormen” (2019) • De gezinshuisorganisatie draagt zorg voor scholing en up-to-date kennis van de gezinshuizen en heeft een gezinshuisraad. • De gezinshuisorganisatie is verantwoordelijk voor het bieden van coaching en intervisie aan de gezinshuizen. • Een gezinshuis bestaat uit twee gezinshuisouders. Zij zijn verantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van de jeugdigen. Het is niet mogelijk om met meer dan twee verzorgers een gezinshuis te draaien (denk hierbij aan verschillende personen voor verschillende diensten). 	

- De gezinshuisouder exploiteert het gezinshuis onder regie en verantwoordelijkheid van de jeugdhulpaanbieder.
- Het is ook mogelijk dat deze ouder professionele ervaring heeft met hulp/ondersteuning voor jongeren en een afgeronde MBO4 opleiding in zorg en welzijn heeft en bezig is met een EVC-traject. Dit traject moet binnen 2 jaar na aanvang zijn afgerond en leiden tot een SKJ-registratie.

Leefhuis

Beschrijving

Het leefhuis is een vervangende woonvorm voor jeugdigen die thuis niet veilig kunnen opgroeien en waarvoor geen plek is in pleegzorg of in een gezinshuis. In uitzonderlijke gevallen komt het ook voor dat jeugdigen hier geplaatst worden die niet in een gezinsachtige setting kunnen functioneren. Het leefhuis biedt verblijf voor jeugdigen die meestal probleemgedrag (internaliserend en externaliserend) gecombineerd met andere problemen in het psychosociaal functioneren vertonen. Daarnaast is er vaak ook sprake van problemen rondom gezinssysteem en opvoeding. De jeugdigen hebben behoefte aan een (tijdelijk) vervangende woonsituatie, waarbij een multidisciplinaire aanpak wordt geformuleerd en zich richt op het verminderen van de problematiek. De kern van het verblijf is dat behandeling en/of pedagogische begeleiding noodzakelijk is. De behandeling en/of pedagogische begeleiding richt zich op de ontwikkeling van de jeugdige om de terugkeer van de jeugdige in het gezinssysteem of een zelfstandige woonomgeving in een stabiele en veilige omgeving te bevorderen op de korte dan wel lange termijn.

Denk hierbij aan de volgende elementen:

- MDT (multidisciplinaire aanpak)
- Orthopedagogische aanpak
- De systemische benadering van de hulpverlening

Ambulante ondersteuning gericht op het mogelijk maken van de terugkeer van de jeugdige naar huis (indien mogelijk). De focus op competentievergroting van het hele systeem.

Verblijf in deze setting is een eerste stap naar de terugkeer in de gezinssituatie of toewerken naar zelfstandigheid. Leefhuizen zijn dus ook een alternatieve woonvorm voor jeugdigen, waarbij de jeugdige praktische en sociale vaardigheden leert, om uiteindelijk (begeleid) zelfstandig te kunnen wonen.

Voor wat betreft het leefhuis zelf, moet gestreefd worden naar een zo 'normaal' mogelijk huis ingebed in de sociale structuur van een wijk. In dit huis wordt getracht om zoveel mogelijk een gezinsvervangende en kleinschalige setting te creëren, bijvoorbeeld door de opzet en inrichting van het huis zelf (huiselijke sfeer), maar bijvoorbeeld ook via vaste begeleiders in het huis. Van belang is dat jeugdigen in het huis kunnen verblijven zolang dat nodig is. Wanneer de hulpvraag van de jeugdige verandert, is het de verantwoordelijkheid van de aanbieder om ervoor te zorgen dat de juiste hulp rondom de jeugdige wordt georganiseerd. Jeugdigen blijven gedurende hun verblijf in het leefhuis zo veel als mogelijk gebruik maken van hun eigen netwerk, eigen school, (sport)clubs, etc. De gezonde onderdelen moeten zoveel mogelijk intact blijven en worden geactiveerd en gestimuleerd door de aanbieder van het leefhuis.

Verdere uitgangspunten van het leefhuis:

1. Het leefhuis is een gezinsvervangende woning, in een woonwijk. Het leefhuis is niet omheind;
2. Bij plaatsing van de jeugdige in een leefhuis, zijn nabijheid van de eigen leefomgeving en/of het perspectief van de jeugdige en de groepssamenstelling leidend. Onder nabijheid verstaan we de betreffende subregio waar de cliënt zijn leefomgeving en/of perspectief heeft.
3. In het leefhuis mogen maximaal 6 of 8 jeugdigen worden geplaatst;

4. Jeugdigen van verschillende leeftijden en met verschillende hulpbehoeften kunnen bij elkaar geplaatst worden, tenzij de veiligheid hierdoor in het gedrang zou komen. Er dient gezorgd te worden voor de noodzakelijke en passende hulpverlening en begeleiding in het leefhuis;
5. Hulp in het leefhuis wordt rondom de jeugdige georganiseerd. Dat betekent dat de jeugdige in het leefhuis blijft wonen zolang dat nodig is, ook wanneer de hulpvraag van de jeugdige verandert. De jeugdige wordt enkel verplaatst wanneer dit noodzakelijk is vanuit het oogpunt van veiligheid;
6. Alle voor de jeugdige benodigde hulp wordt door de jeugdhulpaanbieder integraal ingezet. Daar waar een aanbieder zelf niet kan voorzien in een specifieke expertise, dient de jeugdhulpaanbieder samen te werken met andere aanbieders om in de behoefte van de cliënt te voorzien. In het leefhuis wordt daarmee door verschillende disciplines en expertises vanuit diverse aanbieders samengewerkt, zowel in de groep (in het leefhuis) als vanuit behandeling.

Doel

Het doel is enerzijds om in een veilige omgeving de ontwikkeling van de jeugdige (weer) op gang te brengen en zo snel mogelijk weer thuis te plaatsen, dan wel een andere passende stabiele en veilige plek te bieden (het liefst een gezinsgericht woonvorm zoals pleegzorg of een gezinshuis). Anderzijds om een stabiele thuissituatie te creëren bij het gezinssysteem door het bieden van ambulante begeleiding (vanaf het begin) om de terugkeer van de jeugdige in het gezinssysteem mogelijk te maken, dan wel een stabiele gezinsvervangende plek te bieden. Afhankelijk van leeftijd en ondersteuningsbehoeften, bereiden leefhuizen jeugdigen ook voor op de overgang naar zelfstandigheid. In dat geval is er ook sprake van:

- Aanleren van een aantal bij zelfstandigheid behorende praktische en sociale vaardigheden;
- Aanleren van vaardigheden gericht op ontwikkelingstaken (in de adolescentiefase).
- Ambulante ondersteuning aan (gezinssysteem)ouders en jeugdigen om (begeleid) zelfstandig te kunnen wonen en contacten met het gezinssysteem te onderhouden.

Doelgroep

De jeugdige heeft een onveilige (thuis) situatie vanwege kind- en gezinssysteem-factoren conform de richtlijn Uithuisplaatsing. Er is sprake van lichte tot ernstige² kindgebonden problematiek. Bij lichte tot matige problematiek is de zorgbehoefte is duidelijk en goed in kaart te brengen. Bij ernstige problematiek is er een structurele zorgbehoefte, op geplande en niet geplande tijden.

Funciemix en opleidingsniveau

Groepsbegeleiders met HBO(+) niveau (90%) en gedragswetenschapper met WO niveau (10%)

Inzet (duur/intensiteit)

Fte inzet van tussen de 0,7 en 1,3 fte per verblijfsplaats. Afhankelijk van het doel van de jeugdige kan de bezettingsgraad laag zijn (veel thuis oefenen) en juist hoog zijn (veel zelfstandigheid oefenen en minder naar huis). Daarmee verwachten we dat de bezettingsgraad tussen de 75% en 90% zal liggen.

Het betreft wonen voor jeugdigen waarbij hulp/ondersteuning en toezicht in principe 24 uur per dag aanwezig is (met uitzondering van de schooltijden of uren dat aan daginvulling wordt deelgenomen)

² Ernstig: de jeugdige heeft continu sturing, regulering, behandeling, ondersteuning en toezicht nodig. Er is m.n. sprake van verbaal agressief gedrag, manipulatief gedrag, ongecontroleerd, ontremd gedrag, reactief gedrag met betrekking tot interactie, zelfverwondend of zelfbeschadigend gedrag, angsten en psychoproblematiek.

Slapende wacht: Een slapende wacht is een groepsbegeleider die ter plaatse is gedurende de nacht met minimaal een HBO-opleiding + SKJ-registratie (of MBO4 met EVC-traject).

- Open setting/ besloten setting
- 7 x 24 uur beschikbaarheid WO

Het leefhuis biedt een leefverband, waarbinnen een vaste groep jeugdigen wordt begeleid door een kleine, vaste groep professionele begeleiders. Er wordt een pedagogisch klimaat geboden waarin wordt ingezet op het verbeteren, ontwikkelen, stabiliseren en/of compenseren van zelfredzaamheid, welbevinden en de kwaliteit van leven.

Maximaal aantal kinderen

De norm voor het gemiddeld aantal kinderen per leefhuis is 6, afhankelijk van situatie van het leefhuis en de ondersteuningsbehoefte van de kinderen. Er is een max van 8 kinderen in totaal.

Duur is afhankelijk van het profiel leefhuis en problematiek jeugdige.

Begeleiding aan de jeugdige

Het betreft een woonvoorziening –bij voorkeur in de wijk- met begeleiding door (meerdere) professional(s), waarbij zoveel mogelijk een gezinsvervangend leefverband wordt geboden.

De relatie met de ouders/gezin van de jeugdige is onderdeel van de hulpinhoud. Het begeleiden van de jeugdige in de omgang met ouders, gezin vergroot de kans dat dit een steunend netwerk gaat vormen van een jeugdige.

De begeleiding houdt het volgende in:

- Het bieden van een professioneel pedagogisch klimaat.
- Het op methodische wijze vaardigheden leren en aanbieden van gedragsalternatieven of gedragsinstructies aan de jeugdige.
- Er wordt zoveel mogelijk een thuissituatie nagebootst en er wordt aandacht besteed aan de integratie van de jeugdige aan de samenleving, De jeugdige wordt gestimuleerd contact te hebben met omwonenden, leeftijdgenoten op school, of om activiteiten te doen als bijbaantjes etc. in de buurt of in de dichtstbijzijnde kern.
- Er wordt zoveel mogelijk aandacht besteed aan de integratie van de jeugdige aan de samenleving, De jeugdige wordt waar nodig begeleid: bij het behalen van de startkwalificatie, of bij verdere opleiding of arbeidsparticipatie of -indien school of werk niet mogelijk is- bij een zinvolle daginvulling.
- Uiterlijk bij het bereiken van de 17-jarige leeftijd van de jeugdige wordt met de jeugdige en alle betrokken partijen in gesprek gegaan om te horen wat de behoefte van de jeugdige is en wordt een perspectiefplan opgesteld.
- Afstemming en verantwoording met de verwijzers (lokale toegang, GI's of huisarts/jeugdarts).
- Inzet t.b.v. opvoedbesluit/toekomstperspectief jeugdige in samenspraak met diverse betrokkenen en eventuele voortgangsrapportage aan kinderrechter.

Begeleiding aan ouders

- Begeleiding van de ouders in hun ouderrol, gerelateerd aan de plaatsing van hun kind in het leefhuis

Naast de begeleiders is een gedragswetenschapper verantwoordelijk.

- De gedragswetenschapper is samen met de begeleiders verantwoordelijk voor de juiste hulp en begeleiding aan iedere jeugdige.

Afbouw

De aanbieder biedt 24/7 wonen aan. Wanneer jeugdigen terugkeren naar huis of zelfstandig gaan wonen, kan er tijdelijk sprake zijn van een afbouwperiode waarbij de jeugdige niet de gehele week in het leefhuis verblijft. In het administratieprotocol zijn afspraken gemaakt over de werkwijze van declareren.

Product specifieke kwaliteitseisen, incl. specifieke registraties

- Aanbieder is een professionele aanbieder, bij voorkeur met een breder zorgaanbod.
- Aanbieder is HKZ-, ISO- of gelijkwaardig gecertificeerd.
- Binnen de groep beschikt tenminste één pedagogisch medewerker/ hulpverlener over een relevante BIG-, SKJ-kwalificatie en
- Pedagogisch medewerkers/groepsbegeleiding beschikt over ten minste een relevante HBO opleiding.
- Er is gedragswetenschappelijke expertise beschikbaar voor de groep. Deze gedragswetenschapper/ gedragsdeskundige/hoofdbehandelaar is minimaal wo-opgeleid.
- Vervoer is verwerkt in het tarief.

Begeleid zelfstandig wonen
<p>Beschrijving</p> <p>De jeugdige kan om verschillende redenen, kind- en/of ouder gebonden problematiek, niet meer thuis wonen. Er is sprake van een onveilige situatie in de thuissituatie: de ontwikkelingsbehoeften van de jeugdigen en opvoedvaardigheden van de ouders zijn structureel in disbalans. Vaak heeft de jeugdige al een jeugdhulptraject doorlopen en is wonen met begeleiding de stap die nodig is om vaardigheden te ontwikkelen om op eigen benen te kunnen staan. Niet elke jongere zet even gemakkelijk en uit eigen beweging de stap naar volledige zelfstandigheid. In principe wordt die hulp daartoe geboden vanuit het eigen gezin en als de draagkracht van het gezin ontbreekt, vanuit pleeggezin of gezinshuis. Dit is echter niet voor iedereen mogelijk.</p> <p>Deze jeugdigen zijn op termijn in staat om zelfstandig te wonen. Op de weg richting zelfstandigheid hebben zij begeleiding nodig op het gebied van materiële factoren, zoals huisvesting, opleiding, werk en financiën. Daarnaast hebben zij hulp nodig bij het aangaan van goede relaties en het opbouwen van een netwerk. Ook wordt er gewerkt aan het opbouwen van eigen kracht en een goed beeld van het eigen toekomstperspectief. Bij begeleid zelfstandig wonen krijgt de jeugdige training en begeleiding om zo zelfstandig mogelijk te leven en maximaal te kunnen deelnemen aan de samenleving.</p> <p>Gezien het doel van de inzet en de ondersteuningsbehoefte van de jeugdigen, kan deze woonvoorziening maximaal 2 jaar worden ingezet.</p>
<p>Doel</p> <p>Het begeleid zelfstandig wonen resulteert er in dat vanaf het 18e jaar de jeugdige zelf verantwoordelijkheid oppakt voor het wonen. De jeugdige neemt (weer) deel aan (regulier) onderwijs, dan wel –waar mogelijk aan arbeidsparticipatie of dagbesteding. De jeugdige heeft een duurzame relatie met ouders of een sociaal netwerk waar hij/zij op terug kan vallen.</p>
<p>Doelgroep</p> <p>Dit verblijf is gericht op jeugdigen vanaf 16 jaar die vanwege kind- en/of gezinssysteemfactoren niet meer thuis kunnen wonen en een lichte tot matige problematiek hebben. Zij zijn nog onvoldoende in staat om zelfstandig te functioneren en kunnen niet terugvallen op een stabiele gezinssituatie of sociaal netwerk. Het is wel de verwachting dat zij met deze ondersteuning zelfstandig kunnen gaan wonen. Er zijn vaardigheidsproblemen die het zelfstandig wonen tijdelijk in de weg staan. Dit in combinatie met een onveilige of instabiele opvoed- en opgroei-omgeving en/of een verstoorde balans in draagkracht en draagvlak in de thuissituatie van de jeugdigen.</p> <p>Het kan ook gaan om jeugdigen die vanuit een andere woonvoorziening uitstromen en voor wie dit de laatste stap is naar volledig zelfstandig wonen.</p>
<p>Funciemix en opleidingsniveau</p> <p>Uitgangspunt is de inzet van een SKJ-geregistreerde medewerker met HBO niveau. Inzet van een pedagogisch medewerker met een relevante opleiding MBO niveau 4 is toegestaan onder verantwoordelijkheid van een SKJ-geregistreerde professional met minimaal HBO niveau, conform Norm voor Verantwoorde Werktoedeling. Daarnaast is er ook altijd een gedragswetenschapper (minimaal WO) betrokken.</p> <p>Concreet richt de zorg zich op een alternatieve woonvorm voor jeugdigen, waarbij de jeugdige praktische vaardigheden leert, behorende bij zelfstandig wonen. De ondersteuning is veelal ondersteunend en praktisch van aard. De aard van de situatie waarin deze jongeren/jeugdigen verkeren is niet van dien aard, dat continu medewerkers aanwezig moeten zijn. In sommige situaties of tijden kan volstaan worden met een bereikbaarheidsdienst.</p>

Functiemix:

15% MBO, 80% HBO, 5% WO

Inzet (duur/intensiteit)

De jeugdigen wonen in een appartement of kamer van de contractpartij, waar wordt geoefend met zelfstandig wonen. De contractpartij is verantwoordelijk voor het onderdak, verzorging, een veilige leefomgeving en de ondersteuning.

Het betreft wonen voor jeugdigen waarbij ondersteuning 24 uur per dag deels fysiek en ook telefonisch/digitaal beschikbaar is. De fysieke aanwezigheid van een gekwalificeerde medewerker is beschikbaar binnen 30 minuten. De fysieke inzet is 0,31FTE per week per jeugdige.

De relatie met de ouders/gezin van de jeugdige is onderdeel van de hulpinhoud. Het ondersteunen van de jeugdige in de omgang met ouders en andere gezinsleden vergroot de kans dat dit een steunend netwerk gaat vormen van een jeugdige.

Er wordt stapsgewijs toegewerkt naar zelfstandigheid en de jeugdige leert verantwoordelijkheid nemen in het leven van alledag. Hierbij is aandacht voor:

- dagelijks leven en zelfregie (planning en uitvoering taken)
- fysieke en mentale gezondheid
- een daginvulling (bijvoorbeeld school, werk, sport)
- zelfzorg (o.a. koken, schoonmaken, persoonlijke verzorging),
- sociale zelfredzaamheid (oplossingsvaardigheden en communicatie)
- financiën

Er is aandacht voor de integratie van de jeugdigen binnen de samenleving. Hierbij wordt ook gekeken naar het behalen van een startkwalificatie of - indien school of werk niet mogelijk is - bij een zinvolle daginvulling.

Bij de start van deze inzet wordt met de jeugdige en alle betrokken partijen in gesprek gegaan om te horen wat de behoefte van de jeugdige is en wordt een toekomstplan opgesteld.

Naast de begeleiders is een gedragswetenschapper verantwoordelijk voor consult en overleg met de medewerkers m.b.t. de juiste hulp en begeleiding aan iedere jeugdige.

Vervoerskosten maken geen onderdeel uit van het tarief.

Product specifieke kwaliteitseisen, incl. specifieke registraties

- Aanbieder is een professionele aanbieder, bij voorkeur met een breder zorgaanbod.
- Aanbieder is HKZ-, ISO- of gelijkwaardig gecertificeerd.
- Verdeling van taken en verantwoordelijkheden conform de landelijke Norm van Verantwoorde Werktoedeling
- Jeugdigen hebben minimaal een eigen slaapkamer. Woonkamer, keuken, badkamer kunnen gezamenlijk zijn